

Albert Schweitzer

*Na otázku,
zda jsem pesimista
nebo optimista
odpovídám,
že mé poznání je
pesimistické,
ale mé chtění a naděje
jsou optimistické.*

Petřín na jaře

Vážené posluchačky, vážení posluchači,

akademický rok ještě nekončí, ale vydáním nového katalogu si už připravujeme nový studijní plán na další rok. Nabídka je opět pestrá, jen je třeba pozorně vybírat, aby se přednášky nepřekrývaly. K přednáškám z katalogu je ještě jako bonus možnost využít nabídky našich klubových akcí, které jsou uváděny na nástěnce v přízemí s prezenční listinou, kde je možné se zapsat.

Přeji Vám zdárné ukončení letošního akademického roku a šťastnou ruku při výběru nových přednášek.

Vaše

Handwritten signature of Aleska Finklerová in cursive script.

Obsah

<i>Aktuality z naší U3V</i>	2
<i>Čierpy zpoza hranic</i>	4
<i>Príspevky našich posluchačů</i>	6
<i>Zajímavosti</i>	11
<i>Zábavný koutek</i>	13

Aktuality z naší U3V

Vážené a milé posluchačky,

Vážení a milí posluchači,

tak jako každý rok, i letos jsme nejen pro Vás, ale i pro nové zájemce, připravili nový Katalog vzdělávacích programů Univerzity třetího věku pro akademický rok 2025/2026.

V nabídce je 58 kurzů, celkem 522 přednášek a seminářů, a tak doufám, že si vyberete a budete spokojeni. Katalog vzdělávacích programů U3V pro akademický rok 2025/2026 bude k dispozici v tištěné podobě **od 1. dubna 2025 (úterý, sídlo CDV, budova České spořitelny, Na Příkopě 29, 3. patro, v úředních hodinách)**, v pátek 4. dubna na hlavní budově FF, nám. J. Palacha 2, Praha 1, kancelář 3 v přízemí, (každý pátek až do 25.4.2025, kdy končí semestr) a týž den i na našich webových stránkách. Součástí „studijního balíčku“ bude i přihláška, rozvrh výuky a Pravidla pro studium U3V. Zde najdete nejdůležitější informace, které budete potřebovat k přihlášení.

Z velké nabídky kurzů jsem vybrala několik novinek, které jsme ještě nerealizovali – Britský román 1800 – 2020, Jak se v minulosti cestovalo: 1400 – 1900, Jde o to, jak žijeme, ne o to, kdy jsme se narodili, Rusko na křižovatkách moderních dějin, Římská historie v dílech nejvýznamnějších umělců renesance a baroka, Výzvy, iluze a problémy českého školství, Svět Karla Havlíčka I a II, Vybrané kapitoly z dějin Evropy I a II – Kapitoly z dějin Polska a česko-polských vztahů, Královny: ženy ve světě mužů, Co vlastně dělal můj prapraděd? Řemesla a živnosti našich předků atd. Zajímavé jsou i kurzy, které budou probíhat distančně – Data jako rádce a pomocník, Šifry a jejich luštění od starověku po současnost a Jak se všechno kolem nás kóduje (výuka vždy ve čtvrtek).

Veškeré informace o studiu U3V, vč. dalších doporučení a materiálů, najdete na našich webových stránkách: www.cdv.ff.cuni.cz – záložka Univerzita třetího věku - sekce Informace pro posluchače a Informace pro zájemce. Prosím, sledujte je průběžně a pečlivě.

Pravidla pro studium U3V:

- podmínkou pro zapsání do studia je **ukončené středoškolské vzdělání s maturitou** + dosažení důchodového věku (60+)
- každý kurz má 9 přednášek (9 termínů, tj. 18 vyučovacích hodin)
- kurzy nabízíme:

- ***jednosemestrální*** – bez ukončení, bez Osvědčení, probíhají v jednom akademickém roce, vždy pouze 1 semestr
- ***vícosemestrální*** – probíhají v jednom akademickém roce, zimní i letní semestr, je nutné se zapsat do obou semestrů, ukončeny testem nebo závěrečnou písemnou prací, Osvědčení o absolvování, účast v Karolinu
- ***vícosemestrální/víceleté*** – 1. ročník/jeden semestr v aktuálním akademickém roce, 2. ročník/druhý semestr v roce následujícím, do každého ročníku se zapisujete zvlášť. Pro postup do 2. ročníku musí být splněny předepsané podmínky (min. 50% účast na přednáškách, vždy uvedeno v anotaci kurzu). Osvědčení o absolvování, účast v Karolinu. Bez absolvování 1. ročníku se nelze zapsat do 2. ročníku.

Kontakt:

- **studijní referentka pro agendu U3V: Anna Novotná**
- **Anna.Novotna@ff.cuni.cz, tel.: 221.619.811**
- **[Webové stránky: www.cdv.ff.cuni.cz](http://www.cdv.ff.cuni.cz)**
- ***Sídlo CDV: budova České spořitelny, Na Příkopě 29, Praha 1, 3. patro***
úřední hodiny:
Úterý: 09:00 – 12:00 h.
Čtvrtek: 14:00 – 16:00 h.

Pátek: výuka na FF UK (nám. J. Palacha 2, Praha 1, v průběhu výuky)

Závěrem bych Vám chtěla poděkovat za zájem o naše kurzy, za poctivou docházku a milé pochvaly, kterých se nám dostává. Velmi si toho vážím.

Ing. Ilona Kellerová

vedoucí

Čierpy zpoza hraníc

Smiech a úsmev

Iste sa vám niekedy stalo, že ste mali zlú náladu, niečo vás však rozosmialo a zrazu vám bolo o čosi lepšie. Smiech alebo úsmev sú to vlastne také **pilulky šťastia, ktoré si môžete vziať kedykoľvek** a nepotrebuje na ne predpis. Rovnako na nás pôsobí pohľad na rozkošné a milé zvieratká alebo aj deti, a to dokonca i na fotkách. Navyše sa hovorí, že **15 minút smiechu vám predĺži život o dva dni**. A to stojí za vyskúšanie, nie?

A teraz úprimne : Kto sa z nás v živote ani raz nezasmial? Typujem, že asi nikto. Ten kto hovorí, že sa nesmeje, možno si asi ani neuvedomuje, že občas mu tvárou preletí letný úsmev, či v duši pocíti tichý, tlmený smiech.

Je niekoľko druhov smiechu : otvorený a úprimný, alebo naopak skrytý hlboko v duši, ba v niektorých prípadoch aj podlý a degradujúci a úplne neúprimný...

Ak už nezačnete deň hneď smiechom, tak aspoň úsmevom. Každým úsmevom si predlžujeme život. Ja tomu verím, aj preto úsmevy rada rozdávam. Mám rada ľudí, s ktorými som na rovnakej vlnovej dĺžke. Nie všetci sme však rovnakí. **Tak, ako je nákazlivý smiech, nákazlivou sa môže stať aj zlá nálada, ktorá sa “vznáša” vo Vašom okolí.**

A na čom Ste sa najlepšie v živote zasmiali? Spomínajte, skúste to teraz...

V škole o smiech a úsmevy mimo vyučovacích hodín s písomkami a tvrdého skúšania nebola núdza. Najviac ma rozveselili príhody, keď skúšaný spolužiak skomolil moju našepkávanú vetu, alebo slovo.

Ani v práci sa humor nevytratil, hoci to záviselo od ľudí, s ktorými som prichádzala denno - denne do priameho kontaktu. S poniektorými kolegami sme mali vo zvyku povedať si hneď ráno nejaký vtip, alebo neskôr ho poslať v e - maili. Ale to všetko išlo mimo šéfa, ktorý mal zrána negatívny postoj ku akýmkoľvek pozitívnym prejavom. Na môj pozdrav “Dobré ráno”, sviežim hlasom doplnený úsmevom, mi raz vchrstol do tváre, že “doba je vážna” a ja si z nej robím srandu. To ma však neodradilo zdraviť týmto spôsobom naďalej. Nakoniec mu nič iné nezostávalo, len si na to zvyknúť.

Neraz si spomeniem aj na Jarda - jedného asistenta z dopravného výskumu, ktorý sa smial tak intenzívne, že jeho smiech sprevádzal pískot až výskot. Volali sme ho “piskľavý Jardo”. Jeho smiech bol tak nákazlivý, že sme sa neraz priam zvýjali od smiechu.

Ani doma v rodine nebola núdza o úsmev, či smiech. Postarali sa o to hlavne deti, ktoré neraz dokázali vytvoriť úsmevné skomoleniny slov alebo až komicko - tragické scény. Nezabudnuteľné boli s nimi aj dovolenky po ich návrate z “pionierskeho, neskôr detského tábora. Celé večeri pri opekačkách nás zabávali vtipmi, úsmevnými príbehmi, ktoré si priniesli z táborov. Aj ich prázdninové pobyty u mojich rodičov nemali núdzu o humor, pretože môj otec sťa zábavný dedko ich rád zabával vtipmi, hádankami, či matematickými rébusmi: Pokračovaním bolo ich spomínanie na tieto dni už doma.

V súčasnosti sa mi doma o úsmev neraz postará aj náš domáci psí miláčik - labrador "Dobby". Jeho prítulnosť je ako balzam na dušu a a vždy ma naladí na úsmevnú vlnu hneď zrána.

Neviem ako Vám, ale príležitosť na úsmev a smiech som nachádzala aj inde. Spomínate si na grotesky ? Krátke príbehy s Laurelom a Hardym, Frigom, Charlie Chaplinom, na rôzne filmové príbehy nemého filmu a novodobé príbehy Mistra Beana, ktoré v mnohých z nás vyvolávali vlny smiechu. A nepochybne určite my skôr narodení máme v pamäti aj úsmevné vystúpenia českých a slovenských komikov a ľudových rozprávačov.

Určite mi dáte za pravdu, že nie každý deň v živote je zaliaty slnkom. Neprežívate najlepšie chvíle svojho života? Nie je vám do smiechu? Máte smutné obdobie, ktoré vás oberá o príležitosť zasmiať sa? Aj to patrí k životu. Môžete sa aspoň pokúsiť a pozrieť sa na situáciu s nadhľadom, uvoľniť sa. Aspoň sa pousmiať. Vyberajte si pozitívnych ľudí, s ktorými chcete tráviť voľné chvíle. Všetko je v našich rukách. **S úsmevom, či zdravým smiechom to ide ľahšie.**

„Keď sa budeš smiať, bude s tebou celý svet. Keď budeš plakať, budeš plakať sám,“ Bob Marley.

Autor článku :

Ing. Anna Frličková, študentka U3V

Foto : z domáceho archívu - vždy s úsmevom

Příspěvky našich posluchačů

„CO SE STANE, KDYŽ SE NÁM JAZYK ZAPLETE“

Vážený přátelé, v pěti – dělitelném roce 2025, se vracím k tomu, co se snažím už několik let pilně „studýrovat“ – k hudbě. A také občas „zabrousím“ i k prknům divadelním. Snad ode mne snesete psaní, které bude trochu žertovné. Od doby, kdy jsem vás seznamovala s hudebním „názvoslovím“ s názvem „Nevážně o vážné hudbě“ (v letech 2018 – 2019), uplynulo trochu času a mně se podařilo „najít“ i několik dalších „zajímavostí“. Objevila jsem knížku Jaroslava Suchánka – sportovního redaktora ČsT i České televize s názvem „Blbiny z ústní dutiny“, kterou ilustroval Petr Urban – kreslíř a reprezentant v oboru sáňkařských disciplín. V roce 2007 ji vydalo nakladatelství Fragment v Praze. Dále jsou to různá ústní podání, nebo přečtené příběhy, které ale můžete znát také, nebo s jinou pointou. Tak „dost již bylo řečeno v úvodu“, pojďme ke skutečným „jazykovým“ úpravám:

Vejevodova polka „Škoda lásky“ byla Škoda **látky**. Wágnerův „Bludný Holanďan“ **Obludný** Holanďan. Leocavallovi „Komendianti“ – slavná árie „Směj se paňáco, je konec milování“ – konec **plombování**. Pohádka „Jak hastrman **nakládá** utopence.“ Dívčí pěvecký sbor – „Bambini di Praga“ – **Angíny** di Praga. Verdi – „La Traviata“ -**Kraví játra**. Verdi – „Ernani“ a „Nabucco“ - **Ernani na buku**. Verdi – „Rigoletto“ – **Rigol a je to!** Dvořák – „Rusalka“ – **Usalka** (údajně si na plakátu zařádl tiskařský šotek a všude u jmen chyběla první písmena). Při jednom představení hlásil inspicient: „Blíží se konec jednání, ke klanění se připraví lesní víly, lesní žínky a **ježibaba paní Márová**“. Proč k osobám přidal v posledním případě i obsazení, nikdo se nedozvěděl.

Jistě už jste všichni slyšeli o „Klubu dobráků „ Národního divadla v Praze. Ať to byli mistři svého umění, „uměli“ také svým kolegům připravit perné chvíle. A předháněli se, v jejich vymýšlení a realizaci. Vybírám dva z nich. Příběh první :

Činohra Národního divadla měla na repertoáru drama Jan Hus. Vážený páni herci v šatně přemýšleli, co a jak změnit, jak toto drama „vylepšit“. Na Kostnickém koncilu se schylovalo k vyřčení hrozného ortelu. A tu se ozvalo z řad církevních hodnostářů: **Jdi domů, Huse !** Opona spadla, pokuta to byla převeliká...

Ve druhém příběhu, také dramatu - Jan Žižka - přináší posel Žižkovi důležitý list. Ten list otvírá a čte – a teď to nastalo - ! Představitel Žižky text neuměl a vždy ho měl napsaný a opravdu ho četl! A teď vidí jen čistý bílý papír !! Ale neztratil duchapřítomnost. List podal poslovi a pravil: „**Bratře, již se stmívá. Já na to jedno oko již také málo vidím. Buď tak dobrý a list tento mi přečti.**“ V poslovi by se „krve nedořezal“, ale přece jen si obsah důležitého listu pamatoval. A tak i v historickém dramatu došlo k improvizaci. Vypráví se, že oba herci se ve skutečnosti „moc nemuseli“ a že to měl být „kanadský žert“. Ale to už se nedozvíme.

V příběhu třetím se podíváme do činohry divadla v Brně. Jednalo se o inscenaci z historie Říše římské. A protože se hrálo údajně před Silvestrem, tak se páni herci trochu „upravili“. A na jevišti se jednalo o důležitých úkolech, jednotliví senátoři bouřlivě řečnili, když na Fórum Románům přichází – ne zrovna jistým krokem – mladý Gaius. A je mu kladena otázka :“Odkud přicházíš Gaie?“ (Ne zrovna jasným hlasem). Jako odpověď zaznělo :“ **Z Králova Pole, ty v..e !** „ Co k tomu dodat...

P.S. Ty senátory jsem tam dosadila jen pro doplnění.

Vážení čtenáři Blogu, mým „úkolem“ bylo v této ne zrovna klidné a radostné době vám alespoň trochu zlepšit náladu.

A věřme, že snad už bude lépe.

Vaše

Věra Voženílková

posluchačka U3V

XXX

TECHNOLOGIE, KTERÁ ZMĚNILA SVĚT

Bylo před druhou světovou válkou a svět byl plný nových technologií, některé z nich se představovaly i na Výstavišti v Praze. Mezi nimi šlo hlavně o firmy Elektrotechna, Mikroфона, Philips a Telefunken, ze kterých se i s dalšími firmami v roce 1946 stal Národní podnik Tesla.

Československá televize začala vysílat 1. května 1953. Kde byl ale začátek? Již před válkou jsme měli údajně plně vyvinutý televizní řetězec, který byl sice na Výstavišti představen, ale jeho činnost se nikdy neuskutečnila. Je zajímavé, že v roce 1948 bylo představeno něco podobného. Kam zmizelo těch deset let? Kam zmizeli lidé, kteří se tenkrát na výrobě podíleli? Říká se, že zmizeli i s plány a prototypy, jenomže nikdo neví přesně kam a proč.

V dnešní době už je všechno úplně jinak, dnes už asi nikoho ničím jen tak neohromíme. Ale třeba ještě není všem dnům konec. Stačí se jenom podívat, s kolika televizními programy jsme začínali a kolik jich máme dnes. A to se nebavíme o streamovacích službách a internetu.

Dnešní mladí lidé si neumí představit, že byla doba, ve které nebyla televize ani internet. Proto, když slyším otázku, „...jak jste bez toho vůbec mohli žít...?“ tak se jenom usmívám.

80 LET NADĚJÍ

V květnu letošního roku to bude 80 let od konce druhé světové války. Že nás osvobodila Rudá armáda, to víme všichni, někdo z pamětníků to zažil a někomu to řekli doma nebo ve škole. Já mám ve vzpomínkách vyprávění své maminky, která nám s bráškama říkala něco, co nám utkvělo v hlavě.

Narodila jsem se několik let po válce, a tak nemohu říct, co je a co není pravda, protože jsem to sama nezažila. Maminka nám vyprávěla, že Prahu osvobodila Vlasovova armáda, protože Američané zůstali v osvobozené Plzni a Rudá armáda do Prahy ještě nedorazila. Vlasovova armáda byla blízko Prahy, údajně prý šlo o dezertéry z Rudé armády, kteří se za nás postavili při Pražském povstání a pomohli tak Prahu osvobodit od německých okupantů. Když dorazila Rudá armáda, všechny Vlasovce prý postavila ke zdi a postřílela.

Jak to bylo doopravdy? Maminky, babičky ani dalších blízkých už se zeptat nemohu, a tak jen vzpomínám na to, co mi kdo řekl a co si pamatuju z dětských let. Vím jen, že se všichni přeživší báli hladu, protože hlad byla známka nejen válečných let, ale hlavně toho, že není něco v pořádku. My jsme hlad nikdy neměli, i když jídelníček tehdy a dnes se nedá srovnávat. K snídani jsme mívali bílou kávu z melty a v ní nalámaný suchý chleba. Na první Vánoce, které si pamatuju, se cukroví nepeklo, protože nebylo máslo, byl jenom margarín, který se prodával pod názvem ztužený pokrmový tuk. A tak jsme slepovali sušenky marmeládou, vajíčka měla babička naložená ve vodním skle v pětilitrových lahvích ve sklepě, ale kapr byl na Vánoce vždycky, stejně, jako houbový kuba. Ze starého chleba se pekly topinky na plotně, a také syrové brambory, kterým jsme říkali žebráky. Topili jsme uhlím a dřívím, většina domů byla šedivá a mokrá až k oknům, nejen proto, že po válce měli lidé jiné starosti, ale také proto, že stavební technologie zdaleka nebyly na takové úrovni, jako dnes. Všichni jsme byli vděční, že není válka a hlad, lidé že umírají pouze na stáří a těžké nemoci a ne v koncentračních táborech nebo na frontách. Chodili jsme na brigády, na výročí osvobození jsme stáli na strážích u pomníků padlých a živili se nadějí, že už bude pořádek. Dnes je to možná někomu k smíchu nebo tomu nevěří, ale tak to bylo.

Pak přišel rok 1968. Většina lidí, která ho prožila, nemohla uvěřit, že nedávni osvoboditelé nás přišli opět „osvobodit“. Ale od čeho? Nebyla tady válka ani hlad, nikde v ulicích se nestřílelo, tak proč tu vlastně byli? Přijeli „bratři“ z pěti spřátelených armád. Všude kolem byly tanky a v nich většinou plno ruských mladíků kolem 20ti let s kulometry a puškami nabitými ostrými náboji, někteří z nich ani nevěděli, kde vlastně jsou. Prý je tady

kontrarevoluce. Ale tady bylo něco jiného. Tady byla touha po svobodném životě, po demokracii a po tom, abychom i my patřili do světa tam za hranicemi, o kterém jsme měli většinou jen neúplné představy. Chtěli jsme toho moc? Chtěli jsme naději, že dříve nebo později budeme součástí toho světa „tam venku“.

A jak to bylo dál, všichni víme. Kdo chtěl odejít, tak v té době mohl a kde kdo toho využil, ale potom už nešlo vůbec nic. Všechno se vyvíjelo úplně jinak, než jsme si představovali. Často přemýšlím, kde jen udělali soudruzi chybu? Vždyť kdyby otevřeli hranice a nechali lidem trochu volnosti, většina lidí by se vrátila domů. Lidem nevadily fronty na banány, na zahraniční zboží a na všechno možné, ale vadilo jim to, že nemají svobodu a že o sobě nemohou rozhodovat sami i za cenu chyb a všeho, co s tím souvisí. A tak nám, bohužel, zase zůstaly jen ty naděje na lepší zítřky. Přeběhl rok 1989 a přišlo plno změn. Některé z nadějí se naplnily, ale pořád jich ještě plno zůstává před námi, i když je 80 let po válce a píše se rok 2025.

Naděje je totiž to, co přetrvává, ať už je doba jakákoli.

JARNÍ SVÁTKY

Blížily se Velikonoce a my jsme se těšili na cestování vlakem s tetou a strejdou do Německa, většinou jsme jezdili do Bad Schandau. Čokoládová vajíčka, zajíčky a všechny možné velikonoční figurky nám vždycky vozil strejda a teta k tomu přidávala vyšívané ubrusy a dečky s jarní tematikou. Tentokrát už jsme byli dost velcí, abychom cestu zvládli. Mně bylo deset, Ládkovi devět a Ivánkovi necelých osm let, ale ta představa, že si budeme moci vybrat a koupit sami, co se nám bude líbit, nám nedala spát.

Konečně přišel čas odjezdu. Brzy ráno odjížděl vlak z Hlavního nádraží, který končil v Drážďanech, ale tam jsme většinou nedojeli. Přemlouvali jsme tetu, aby s námi vystoupila v Bad Schandau, protože to bylo první město hned za Děčínem a hlavně, už jsme to tam znali. A tak jel strejda do Drážďan sám, protože jako průvodčí rychlíku jinde vystoupit nemohl. My jsme potom jeli přívozem přes Labe a za chvíli jsme byli v Bad Schandau. I když to bylo jen první městečko v NDR, pro nás to byla daleká cizina. Skoro v každé výloze už byla velikonoční výzdoba. Kromě různých květin tam bylo plno zajíčků, kuřátek a vajíček, mohli jsme na nich oči nechat. Teta nás vždycky usměrnila s tím, že se nejdříve podíváme, a teprve potom budeme nakupovat. Měla pravdu, jenže kdo to měl vydržet? Ale dočkali jsme se. Proutěné košíčky, které jsme si vezli už z Prahy, byly za chvíli plné čokoládových kraslic, kuřátek a malých i velkých zajíčků. Mamince jsme vybrali velikonoční ubrus a vyšívanou dečku s kytičkama. Teta měla plné tašky nákupu, ale nás překvapily proutky kočiček a zlatého deště, které měla nahoře. Nemusela se bát, že jí zvadnou, byly totiž umělé. Dnes je umělých květin všude plno, ale tenkrát to bylo něco nového.

Doma měla maminka radost, ubrus dala hned na stůl, ale my jsme museli vajíčka i zajíčky schovat až na Velikonoce. A tak jsme malovali vyfoukaná vajíčka, pletli jsme pomlázky a nosili domů proutky kočiček a zlatého deště, které byly opravdové a vydržely právě tak do svátků. Přišlo jaro a svítlo sluníčko, oblékali jsme si podkolenky a běhali venku, většinou na nábřeží, odkud jsme přinášeli všechno, o čem jsme byli přesvědčeni, že nám vykvete.

Velikonoce byly po Vánocích ty hlavní svátky a my se nemohli dočkat pomlázky, ale konečně jsme se dočkali. Vyzdobili jsme jarně celý byt, pekli se beránci, mazance i kuřata s nádivkou a barvila se vajíčka, ze kterých se potom dělala vaječná pomazánka. Chodili jsme do kostela na mši a taky na hřbitov, vyzdobit i hroby na Velikonoce. Nakonec jsme, jako každý rok, skončili u tety a strejdy. Vyprávěli nám, jaké to bylo, když byli oni malí a my poslouchali a cpali se cukrovím, které jsme, i přes výlet do Bad Schandau, stejně dostali.

Jaro bylo tady i se všemi radostmi a svátky, které k jaru patří.

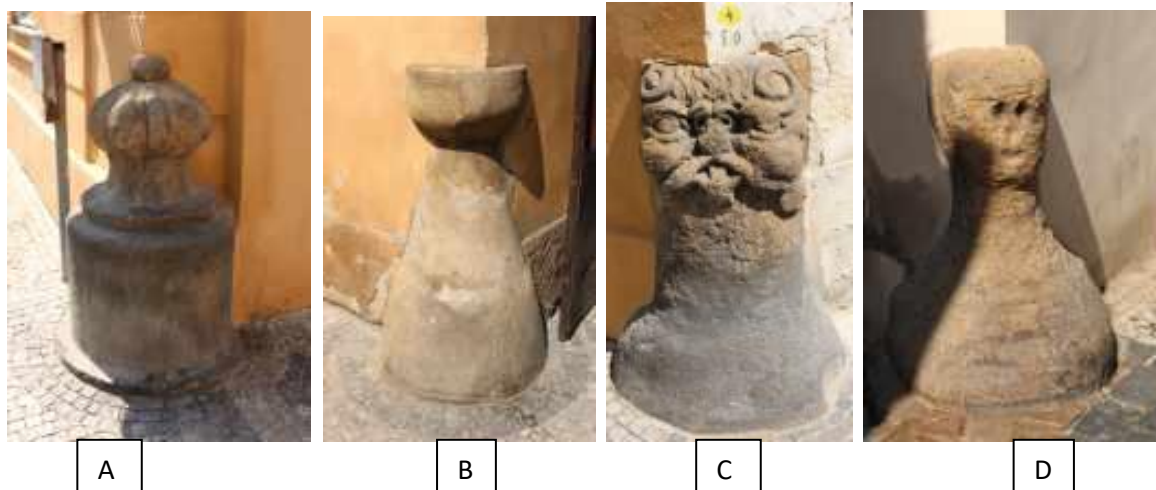
Vladana Machiánová

xxx

Toulky Prahou ....– 1.část

Zatím jsme při našem toulání upírali oči spíše vzhůru, dnes naopak je budeme držet při zemi. Zaměříme se na další pražské typické památky – budeme objevovat ozdobné patníky. Ty dříve ve městě plnily ochrannou funkci. Byly to jednak nárožníky – ty chránily nároží domu. Dále nárazníky, nákolníky či odrazníky – tento typ patníku chránil fasády domů v průběhu celé uličky. Jsou to nízké patníky při vozovce. A konečně osadníky, paty či chrániče - sloužily k ochraně průjezdů domů či bran paláců. Všechny tyto předchůdce dnešních patníků najdeme v historických městech Prahy, nejčastěji ale na Starém Městě Pražském. Není divu, právě tady v úzkých a křivolakých uličkách nejvíce plnily svůj účel, ochranu před poškozením koly kočárů či před koňskými kopyty. Ono také projíždět některými uličkami nebylo nic jednoduchého.

O tvůrcích těchto zajímavých ozdobných patníků bohužel mnoho nevíme, můžeme předpokládat, že patřili ke známým kamenickým hutím. Nárožní kameny nás udivují pestrostí tvarů (válce, koule, polokoule, jehlany), ale i materiálů (pískovec, mramor, žula, železo), i svým zpracováním. Můžeme tak na nárožích jedné uličky najít dvě šachové figurky, opodál půvabný maskaron – šklebivce s nafouklými tvářemi, vyplazeným jazykem a rohy na hlavě, tedy nějakého čerta, nebo jiný s náznaky lidského obličeje (bohužel poškozený „lidovým vtipálkem“). Tyto nárožníky po staletí chrání především rohy domů. Budeme-li pozorní, překvapí nás jejich četnost a rozmanitost.

Dochovalo se nám i mnoho osadníků u vjezdů do domů či paláců, také tady můžeme obdivovat různá provedení. Ochranu potřebovaly ale i fasády domů, v úzkých uličkách tak odrazníky uvidíme doslova každých pár metrů.

E

F

G

Za nárožníky, nárazníky a osadníky se vydáme do staroměstských uliček. Nepochybuji, že při svém toulání objevíte těchto půvabných nárožníků a patníků daleko víc a sami se přesvědčíte, že si zaslouží i naši pozornost. Zatím se o ně daleko více jako o své značky zajímají psi...

Řešení:

A,B – roh ulic Husova, Řetězová

C – roh ulic Husova, Na Perštýně

D – roh ulic Liliová, Zlatá

E – Uhelný trh, vjezd do paláce Platýz

F – Clam – Gallasův palác, Husova ulice

G – Řetězová ulice

XXX

Zábavný koutek

Doplňte stejnou koncovku pro trojici slov

Stejno, těsno, zá _____

Astro, metro, eko _____

Mando, krino, trampo _____

Kudr, pra, mande _____

Červo, vele, kolo _____

Bros, bru, mr _____

Rovno, proti, vodo _____

Pele, tambu, oka _____

Boro, slivo, kon _____

Poup, stup, pár _____

Mal, bal, zaj _____

Pří, ná, po _____

Če, sle, je _____

Tr, sl, kr _____

Prké, zr, písme _____

Ma, ta, ha _____

Žebí, pí, topů _____

Esky, sli, sla _____

Ko, vlo, čo _____

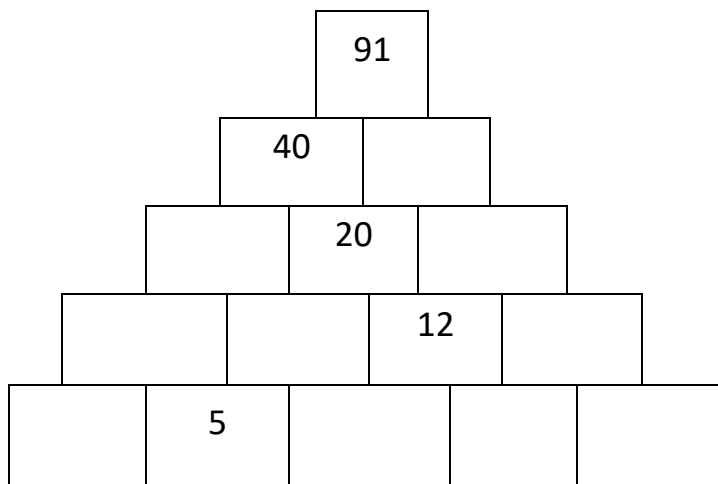
So, kla, ka _____

Po, zá, do _____

Od, pří, zá _____

Tap, pap, up _____

Doplňte číselnou pyramidu

Napište co nejvíce slov na koncovku tko:

Pravítko, razítko, ...

.. z fejsbuku – „Slova jistého středoškolské profesor:

„Oni studenti moc rádi bojují za záchranu deštných pralesů na druhém konci planety, ale aby zalili suché kytky na chodbě, to nikoho z nich nenapadne.

Tož asi tak.“

Epigramy

Jiřího Žáčka

Škola života

Neproklínej učitele
Ani na něj neber hůl-
Jsi-li, hochu v mládí tele,
Časem z tebe bude vůl.

Výchovná zásada

Dospěla-li lenost k mozku,
Už pozdě na rákosku.

Za pravdu je různá sazba –
Jednou pomník
Jindy vazba.
Kdo ji řekne dřív než včas,
Tomu pravda zlomí vaz.

Dumka o snu a realitě

Když se v kině dávám
Na Ornelu Muti,
toužím plnit dívčí tutti-frutti
Ale když se mrknu na Růžu,
Nemůžu.

Nespravedlnost

Tvář ta musí snášet
mráz
déšť
jinovatku.
Zato ty si hoviš pěkně v teple
zadku!

Pravda o pravdě

Pravdy je nám třeba, i když bolí.
Ale netřeba ji do nás
Vtloukat holí.

Českému Honzovi

Jdeš-li světem s holou řítí,
Nevěř všemu,
Co se třpytí!

Uzávěrka pro příští číslo je 10. června 2025 2025

Těšíme se na Vaše příspěvky – redakce Klubu posluchačů a absolventů U3V FF UK

Příspěvky zasílejte na e-mail: ff-blogklub@seznam.cz

Praha, 26. března 2025

Výsledky:

...pis, ...nom, ...lína, ...linka, ...toč, ...kev, ...váha, ...rína, ...vice, ...átko, ...íček,
...stroj, ...pice, ...áva, ...nko, ...líř, ...rko, ...mák, ...čka, ...pka, ...klad, ...liv, ...ír.

